

Oařak:

1. Azkue'k batzař onetan irakuři zuan ikeř-azterpena, *Revista Internacional de los Estudios Vascos* izendun ageřkarian, Urkijo'ren arduraz argitaratu zan. (Ikus. R. I. E. V. 1920'ko 3'gařen zenbakia: *De la composición vasca*).

2. Euskaltzaindia'ren sořtarauak elazkitu ziran, euskeraz ta eřderaz (8 × 8) ořitako gutuntxo batean ta izen onetzaz: *Euskaltzaindiaren Sořtarauak. Estatutos de la Academia de la Lengua Vasca*. Bilbao. Euzko Argitaldaria. Editorial Vasca. 1920.

3. Euskaltzaindia'ren ikuřdi edo sendatz-gai batzuk mařaz-leeri agindu-ta, Azkue'k Bilbon eginikako piřo bat ta Lhande'k, Irundař euskal-etxagile Casadevante'ren eskuz apaindutako beste piřo bat, erakutsi zituzten. Baņa Euskaltzaindia'k etzuan oraindik bat ere aintzat artu.

4. Altube, D. Agiře'ren ordez euskaltzaiņ gogořtu, ta Lacombe Broussain'en ordez, ta Aita Intza Ageře'ren ordez aurkeztuak izan ziran.

OGEI-TA-BAT TA OGEI-TA-BI GAŘEN BATZAŘALDEAK

(Iruřia'n, Bigařen Maila'ko Ikastolan, gařilaren 23 ta 24'an)

ALKIETAN: Azkue, Campion, Eguzkitza, Intzagarai, Lande-reche, Lhande, Olabide, Urquijo, Altube, euskaltz. autatua, Intza, euskaltz. aurkezt, Ařburua, Etxalar, Lařeta ta Lecuona, uřgazleak.

Ona, Euskaltzaindia'ren idazlari bigařenaren eskuz eginikako bi batzař orien agiria:

1. EGUZKITZA Jaunak, gaya (objeto) adierazoteko atzizkiak zeintzuk direan zearo erakutsi eban, euretatik bat autaturik, eřderazko «Boletín»-i dagokion itz bat artzeko. Izkaldi luzea izan zan, baņa erabagirik etzan artu. Lan ori biřdatzi ta euskaltzain bakoitzari, ikasteko, bialtzea erabagi zan eta bitartean «Boletín de la

Academia»-ren ordez «Euskaltzaindiaren lanak» erabiltea onetsi eben.

2. ALTUBE jaunak, bere lan bat, itz bafiak erabilteko bidez irakufi eban eta abegi onez entzun ondorean birdatzi ta euskaltzainai bialtzea erabagi zan.

3. A. LHANDE'k «Euskera» agerkariaren lenengo zenbakia zelan eratu daben eta gai ofezaz egin dauzan lanak irakufi ebazan, eta oron aburuz aintzat artuak izan zirean.

4. Len Etxegarai jaunari emon jakon arazoa, Agife zanaren olefkiak batu ta afgitaratzea. A. Intzak af dayala.

5. A. Intzak berak edo bere lagunen batek aftu dayala, Iruñako Efki-gutuntegian dagozan Bonaparte-ren eskuidazkien bafi Euskaltzaindiari emoteko ardurea.

6. *Euskal-Esnalea*'ren ofila'ko zenbakian, 86 gañen ofian, Euskaltzaindia'ren erabakia bezala ekaña dan izpiyakerazko legea (*etxea* ta *ez etxia*; *ez det*, ta *ez eztet*) egilearen naigabezko utsa dala jakiñaraztea: Euskaltzaindia'k gai ori oraindik artu eztu-ta.

7. AZKUE jaunak A. Zabala-ren eskuidazkien bafi emon eban eta galdu direanak lořtzeko alegiñak egiteko berau gelditu zan.

8. Euskalefiko basauri eta basetxeetan idazkunak imintea ta aflo ori beteteko Intzagarai, Lhande eta Altube batzordetzat izentau zirean.

9. Bizkai-Aldundiagandik, «Museo de Bellas Artes» deritxon jauregian Euskaltzaindi onen etxea izan dain lortzeko arazoa, Azkue eta Eleizalde jaunen eskuetan itxi.

10. Lacombe eta A. Intza, oron aburuz, euskaltzain izentau, lenengoa Broussain zanak itxi eban utsunea beteteko eta bigařena Agefe'ren ordez. A. Intzaren euskaltzain sarpidea Lotazilean izan daña eta Urkijo jaunak Lacombe-gandik jakin dayala Azaro-rako gertatuko daben sarřide-itzaldia. Baita be izentau zan euskaltzainurřagzle, Lacombe-ren ordez, Elizalde, Ustariz-ko Bikarioa eta

ufengorako itxi ziran Buena Ventura Oyeregi (Arbelaitz), Antxubefo eta Gerhard Baehr.

11. A. OLABIDE'k, euskaltzaiñen agerietan imini beaf dan idazkia, berak asmautakoa, irakufi eban eta Azkue jaunari, bere antzera eraltzeko ardurea emon eutsen lagunak.

12. «Zadolari» itzaz etzan erabagirik [aftu eta bitaftean bakoitzak gura dabena erabili dayala.

13. Euskaltzaiñen batek, auferantzean, bere lanen bat aufkeztu gura dauanean, Euskaltzaindira garaiz bialdu dayala erabagi zan; emendik, bifdatzi-ondorean, euskaltzain bakoitzari bialduta, eurok batzaf-aufetik ikasi al izan dayen.

14. Arantzadi (Telesforo-ri) itz-zafak bilatzeko ereduak eskatu, gero euroen antzera egin eta erietara bialdu al izan daitezcan.

15. Euskalefiko izpafingiai eskatu, Euskaltzaindiak egun birik baten bialduko dautsezcan, politikaz atako irakufkizunak afgitaratuko dabezcan. Gero, nortzuk idatziko dabcan ardurea Gipuzkoa-n Lekuona-k, Bizkai-an Eguzkitz-ak, Napafoa-n Intz-ak eta Araba-n Olabide-k artu dayela.

16. A. Intza euskaltzaiñ autatuak, Urabayen jauna lagun dabela, ikusi bei Napafoan euskera zabaldu ta gogofzteko egokienik egin daikeana zer dan. Napafoako Aldundiak Euskaltzaindia'ri emongo dautsan dirua onentantze eraltzea erabagi eben gogo bafdiñez euskaltzaiñ guztiak.

17. Bilbon, Negila'ren erdi-inguruan Euskeraren batasuna ikasteko izango dan batzaf-agirian: *a)* Olabide, Eleizalde eta Azkue izango dira maiburuko; *b)* Batzaf ofetan itz egin dayen guztiak idazkiz aufkeztu dayezala, itz gitxitan, izpide bikaiñenak; *c)* Azken-erexia Euskaltzaindia'ren aldiroko batzaf betean emongo da.

18. Gazteizko Apezpikuak Euskaltzaindi'ri bi euskalkitan oraintsu idatziriko kristiñau-ikasbidea aztefzteko eskaria egin dautso. Batzafkide guztiak gogo beroz aintzat aftu eben asmo ori ta len-bai-len beteteko Eleizalde, Olabide ta Azkue autatu ebezcan.

19. A. Intzaren eskabidez Iruñako gotzainagandik loftu beite len aitaturiko kristiñau-ikasbidea, Giputzerazkoa, Napafoa'ko euskaldunen artean sartzea.

20. Gipuzkoako-Aldundiaren idazki bat aftu zan, Elkano-ren eungafen urterako eresi bat egiteko afloa Euskaltzaindi onek bere gain artu dayala eskainiaz. Euskalefiko seme guztien artekoa izan daitean batzaldi (konkurso) ori, Gipuzkoafentzat izan beafean, Azkue jauna Aldundi buruagaz itz egiteko gelditu zan.

21. Odon Apraiz Lingüistika-legeak ikasten, atzefira, Euskaltzaindiaren arduraz bialdu ta asmo ori aufera eroateko Urkixo, Campion eta Azkue batzordekotzat izentau zirean.

22. Bizkai'ko Gobernadoreak Arantzazu deritxon basauritxoari egin dautsan bidegabekeria dala-ta Campión'ek Efegeri zerbait idaztea erabagi zan.

23. España'ko Latefiari eskatu, euskeraz baño eztakien efietako ikastoletan euskerearen bidez egin daitezala ikasteak.

O A R A

Agerkari onen yaufitzea geiegi berandu eztadin, beraren I'gafen Atala (Euskaltzaindia'ren Agiriak) datofen urte asieran argitaratuko dan gutun berezi baterako uzten degu. Emen aipatu ditugun Euskaltzainen ikef-aztefpenak, an, zabalzabalak ediroko ditutzu.

P. L.